

Over recht en regels in de verzekeringsbranche.

GEEN NIEUW AANBOD BIJ 'INGRIJPENDE' WIJZIGING VAN PREMIE OF VOORWAARDEN

EEN VERZEKERAAR MOET DE VERZEKERINGNEMER TIJDIG EN DUIDELIJK INFORMEREN OVER DE VERLENGING VAN DE VERZEKERING, DE VOORGENOMEN WIJZIGINGEN EN DE REDEN DAARVAN. ALS HIJ DE VERZEKERINGNEMER DAARNAAST AFDOENDE WIJST OP ZIJN BEVOEGDHEID OM DE VERZEKERING OP TE ZEGGEN, IS OOK EEN MEER INGRIJPENDE WIJZIGING VAN DE PREMIE EN VOORWAARDEN PER CONTRACTVERVALDATUM TOEGESTAAN. DAT BEPAALDE DE COMMISSIE VAN BEROEP VAN KIFID ONLANGS, DIE DAARMEE DE 10%-REGEL VAN DE GESCHILLENCOMMISSIE Vernietigde. Dat is alleen anders indien de wijziging naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is.

- De Geschillencommissie van Kifid oordeelde in 2016 in enkele
- zaken dat een verzekeraar zijn producten per contractvervaldatum mag aanpassen als het gaat om aanpassingen “van een beperkte omvang en financieel belang”, zoals een premieverhoging van hoogstens 10%. Anders is volgens de Geschillencommissie sprake van een nieuw aanbod, waarbij de oude overeenkomst in geval van opzegging wordt beëindigd.

Deze uitspraken leken op gespannen voet te staan met de wettelijke regeling en de civiele rechtspraak. Ook is gewezen op de mogelijke nadelige gevolgen, naast de te verwachten romp-

slomp. Als verzekeraars de overeenkomst met een consument moeten beëindigen en een nieuw aanbod moeten doen om hun premie en voorwaarden meer ingrijpend te wijzigen, kan dat tot gevolg hebben dat consumenten onverzekerd raken. Dat is het geval als zij nalaten het nieuwe aanbod te aanvaarden. Ook zal op de consument een nieuwe mededelingsplicht komen te rusten, wat eveneens kan betekenen dat er geen nieuwe overeenkomst tot stand komt, dan wel slechts op (nog) ongunstigere voorwaarden.

PRINCIPIËLE BEZWAREN

Dat de uitspraken in strijd zijn met het recht heeft de Commissie van Beroep nu bevestigd in het hoger beroep dat Achmea had ingesteld. Achmea heeft principieel bezwaar tegen de regel dat een premieverhoging van meer dan 10% uitdrukkelijk door de verzekerde moet worden aanvaard. Ter toelichting wees Achmea onder meer op het geldende stelsel van verlenging van verzekeringen, het beleid van de toezichhouders en de administratieve lasten, alsmede de onduidelijkheid en het risico op onverzekerde zijn die de regel meebrengt.

DE VREES DAT CONSUMENTEN ONVERZEKERD RAKEN DOOR DE UITSPRAKEN VAN DE GESCHILLENCOMMISSIE LIJKT VAN DE BAAN

Volgens de Commissie van Beroep vindt de eis die de Geschillencommissie heeft geformuleerd geen steun in het recht (2017-021). De beroepscommissie oordeelde dat de wederzijdse rechten en verplichtingen van de verzekeraar en de verzekeringnemer voldoende in evenwicht zijn. Tegenover de bevoegdheid van de verzekeraar om op de verlengingsdatum de premie en de voorwaarden te wijzigen staat namelijk enerzijds een plicht om de verzekeringnemer tijdig en duidelijk te informeren over de verlenging van de overeenkomst (en de bevoegdheid om de verzekering op te zeggen). Anderzijds heeft de verzekeringnemer het recht om na het eerste verzekeringsjaar te allen tijde de verzekeringen te beëindigen. Er is volgens de Commissie geen goede reden om onderscheid te maken tussen meer of minder ingrijpende wijzigingen. De verzekeringnemer ontleent daaraan immers geen extra bescherming. Ook leidt een dergelijk onderscheid volgens de Commissie tot rechtsonzekerheid en onvoorspelbaarheid. Ten slotte geldt dat, in het bijzondere geval dat een wijziging van de premie en voorwaarden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is, de verzekeraar de verzekeringnemer geheel of gedeeltelijk niet aan de wijziging kan houden.

CONSEQUENTIES UITSPRAAK

Voor de betreffende consument heeft de uitspraak van de Commissie van Beroep geen gevolgen gehad. Het was Achmea alleen te doen om een principiële uitspraak. Die uitspraak betekent dat de lijn die de Geschillencommissie heeft uitgezet, niet langer zal worden voortgezet. Voor zover bekend zijn er geen verzekeraars die zich vanwege de Kifid-uitspraken hebben beperkt tot premieverhogingen van maximaal 10%. Wel zijn er verzekeraars die verzekeringen hebben opgezegd en een nieuwe overeenkomst hebben aangeboden om een wijziging door te kunnen voeren die de Geschillencommissie als "ingrijpend" zou hebben aangemerkt. Dit laatste is nu niet meer nodig.

Aan een ingrijpende wijziging van de premie of voorwaarden zou nog wel in de weg kunnen staan dat de verzekeraar geen valide reden heeft voor de wijzigingen, terwijl de verzekeringnemer in redelijkheid geen mogelijkheid heeft om zich elders te verzekeren (tegen een gunstigere premie of voorwaarden). Dat zou deze wijziging wellicht naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar kunnen maken. Het valt echter niet te verwachten dat dit snel het geval zal zijn. Zo waren de wijzigingen in dit geval volgens Achmea onderdeel van een ontwikkeling van de premie en voorwaarden die tot doel heeft de premie af te stem-

men op het daadwerkelijke risico waarvoor Achmea dekking verleent, en de premies voor de afzonderlijke verzekeringen kostendekkend te maken. Dat is volgens de Commissie van Beroep een valide reden en dit zal veelal de reden zijn voor een wijziging van premie of voorwaarden.

OPZEGGINGSTERMIJN

De Geschillencommissie had ook nog geoordeeld dat de verzekeraar een opzeggingstermijn van twee maanden dient aan te houden. Naar aanleiding van een grief daartegen van Achmea heeft de Commissie van Beroep met Achmea geoordeeld dat de opzegtermijn van twee maanden als bedoeld in artikel 7:940 lid 1 BW een maximale termijn is en dus niet een minimale termijn. Dat betekent dat ook een kortere termijn dan twee maanden voor de opzegging kan worden afgesproken. In de uitspraak van de Commissie van Beroep wordt daarbij echter geen onderscheid gemaakt tussen een opzegging door de verzekeringnemer en een opzegging door de verzekeraar. Alleen in het geval van een opzegging door de verzekeringnemer kan een korte termijn dan twee maanden worden afgesproken. Een verkorting van de opzeggingstermijn voor de verzekeraar levert namelijk een afwijking van artikel 7:940 lid 1 BW op ten nadele van de verzekeringnemer. Dat is volgens artikel 7:943 lid 2 BW niet toegestaan.

De uitspraak van de Commissie van Beroep is wel in lijn met de wettelijke regeling en civiele rechtspraak op dit punt. De vrees dat de uitspraken van de Geschillencommissie tot gevolg zouden hebben dat consumenten onverzekerd raken en weer een nieuwe mededelingsplicht krijgen, lijkt daarmee gelukkig van de baan. ■